EDUSKUNNAN KANSLIA
Hallinto- ja palveluosasto
Rauhio

MUISTIO
9.9.2019

Tarkastusvaliokunnalle

EDUSKUNNAN KANSLIAN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSLASKELMAT VUODELTA 2018

1. Yleistä

Kanslian johtoryhmä käsitteli toimintakertomusta kokouksessaan 25.2.2019. Se hyväksyi toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman 28.1.2019. Kansliatoimikunta käsitteli sen 7.3.2019 ja merkitsi tilintarkastajien lausunnon tiedoksi 9.5.2019.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaan Valtiokonttori antaa tarvittavat ohjeet kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksistä sekä niiden liitteistä ja laadinnasta. Näihin ohjeisiin sisältyy vuonna 2016 annettu ohje toimintakertomuksen laadinnasta, jota on sovellettu myös eduskunnan kanslian vuoden 2018 toimintakertomuksen laadinnassa.

Toimintakertomuksessa kanslian toimintayksiköt ja sisäinen tarkastus arvioivat vuodelle 2018 asettamiensa ja tulossuunnitelmaan kirjattujen tavoitteidensa toteutumista. Erityisesti kanslian strategiaan pohjautuvat toimenpiteet vuodelle 2018 toteutuivat pääosin hyvin tai erinomaisesti. Nämä toimenpiteet koskivat avustajapalvelujen kehittämistä, kestävän kehityksen edistämistä, henkilöstösuunnittelua, avointa dataa, joustavia työtapoja ja parhaita käytäntöjä, hyvää virkakieltä ja osaamisen kehittämistä. Lisäksi jatkettiin jo aiemmin aloitettuja toimenpiteitä liittyen päätöksenteon säännönmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden varmistamiseen, sähköisiin työmenetelmiin ja verkkopalveluihin, taloudelliset laskelmat -palveluun sekä vierailijapalvelujen, kanslian toimintojen sekä tavoite- ja kehityskeskustelujen kehittämiseen. Useat hankkeet ajoittuvat monelle vuodelle ja vaalikauden lopussa alkavat hankkeet jatkuvat ensi vaalikaudella. Näidenkin osalta voidaan todeta, että ne ovat edenneet suunnitellusti.

Kanslian toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä tuotoksia ja laadunhallintaa on toimintakertomuksessa tarkasteltu ennen kaikkea siitä näkökulmasta, miten kanslian tuottamat palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa. Keskuskanslian ja valiokuntasihteeristön eduskuntaryhmille tekemän palvelukyselyn mukaan myös ryhmät olivat pääosin erittäin tyytyväisiä näiden yksiköiden tuottamiin palveluihin. Kanslian toiminnan jatkuva arviointi, kehittäminen ja tehostaminen ovat lähtökohtana kanslian toiminnan ja talouden suunnittelussa ottaen kuitenkin huomioon kansanedustajien työn erityispiirteet ja -vaatimukset.

2. Peruskorjausurakan loppuselvitys

Peruskorjauksen johtoryhmä 16.10.2018 ja rakennustoimikunta 17.10.2018 käsittelivät kokouksissaan peruskorjausurakan loppuselvitystä puoltaen sen hyväksymistä. Kansliatoimikunta päätti hyväksyä loppuselvityksen 25.10.2018.

YIT Talo Oy:n (Lemminkäinen Talo Oy) kanssa on 16.9.2014 solmittu rakennusurakkasopimus Eduskuntatalon peruskorjauksesta. Urakkamuotona on ollut tavoite- ja kattohintainen projektinjohtourakka. Tämä merkitsee sitä, että urakoitsijalle suoritetaan korvauksena urakasta kiinteä korvaus tietyistä yleiskustannuksista (mm. osa henkilöstö- ja kalustekustannuksia, urakan kate ym.) sekä muuttuvat kustannukset (materiaalit, aliurakat yms.) todellisten kustannusten mukaan.

YIT Talo Oy:n lopullinen urakkasumma sisältäen kiinteät kustannuskorvaukset, indeksikorotuksen, hankintakustannukset, hyvityksen tavoitehinnan ylityksestä, tavoitehintaan sisältymättömät kustannukset ja jälkityöt oli yhteensä 101 287 516,60 € (alv 0 %). Ko. summassa jälkitöiden ja takuutöiden varauksen summat ovat vielä arvioita, mutta ne eivät tule muuttamaan loppusumman suuruusluokkaa. Summaan sisältyi n. 3,7 miljoonaa euroa peruskorjauksen toimintamenoista rahoitettavia irtokalusteiden kunnostus yms. kuluja, jolloin muu osa rahoitetaan varsinaisella peruskorjauksen investointimäärärahalla.

Toteutuneet kustannukset ja varaus urakan jälki- ja takuutöille, oli Eduskuntatalon peruskorjauksen investointimäärärahasta rahoitettava kokonaiskustannus n. 115 200 000 € (alv 0 %). Kun toteutuspäätös töistä tehtiin kansliatoimikunnassa kesällä 2014, oli kokonaiskustannusten arvio n. 125 000 000 € (alv 0 %).

3. Kestävän kehityksen tunnuslukuja

Eduskunnan peruskorjauksen valmistumisen myötä on eduskunnan kansliassa ryhdytty kiinnittämään erityistä huomiota kestävään kehitykseen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen sekä jätehuoltoon. Eduskunnan lämmitys, josta 40 % tuotettiin uusiutuvalla energialla, aiheutti 1168 tonnin ja kaukojäähdytys 187 tonnin hiilidioksidipäästöt. Eduskunnan hankkima sähkö tuotettiin kokonaan uusituvalla energialla. Energiajätettä tuotettiin 29 tonnia, seitsemän tonnia (-19,4%) vähemmän kuin edellisvuonna. Yhdyskuntajätteen määrä oli 34 tonnia, missä vähennystä oli viisi tonnia (-12,8%) edellisestä vuodesta.

4. Henkilöstö

Toimintakertomukseen on koottu oleellisimpia henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja. Niitä on käsitelty tarkemmalla tasolla vuoden 2018 henkilöstötilinpäätöksessä. Kanslian henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 541 henkilöä, joista 105 oli kansanedustajan avustajia. Heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä oli 527,5 ja henkilötyövuoden hinta oli 63 289 euroa/htv.

5. Tilinpäätösanalyysi

Eduskunnan kanslian vuoden 2018 tilinpäätöksen tärkeimmät tunnusluvut ja selvitys pääasiallisista muutosten syistä ovat seuraavat:

- *Eduskunnan pääluokan menot* (ilman arvonlisäveroja ja eduskunnan oikeusasiamiestä) olivat 92,88 milj. euroa, mikä on 31,72 milj. euroa (25,5 %) vähemmän kuin vuonna 2017. Vähennys selittyy eduskunnan peruskorjauksen siirtymisellä jälkityövaiheeseen.
- *Eduskunnan kanslian toimintamenot* olivat 51,32 milj. euroa, mikä on 0,32 milj. euroa (0,6 %) enemmän kuin vuonna 2017. Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien kustannukset 4,11 milj. euroa. Suurimpana yksittäisenä syynä menojen kasvulle oli hankintamenojen 0,5 milj. eurolla, joista erikseen huomioitavaa oli energiamenojen kasvu sekä valiokuntien asiantuntijapalkkioiden kasvu. Eduskunnan kanslian toimintamenot alittivat talousarvion 2,07 milj. eurolla**.**
- *Eduskunnan kanslian palkkamenot* (avustajat mukaan lukien) henkilösivukuluineen olivat 32,54 milj. euroa, mikä on 385 000 euroa (1,2 %) enemmän kuin vuonna 2017. Palkkamenoihin lisäävästi vaikuttivat suoritusarviointien ja vaativuusluokkien korotukset.
- *Peruskorjauksen toimintamenot* olivat 2,21 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 270 000 eurolla.
- *Peruskorjauksen investointimenot* olivat 7,07 milj. euroa, joka oli kokonaisuudessaan edelliseltä vuodelta siirtynyttä erää. Peruskorjauksessa siirryttiin jälkityövaiheeseen. oli talousarviossa 44 milj. euron määräraha. Peruskorjauksen vuoden 2017 siirtomäärärahasta ja vuoden 2017 talousarviomäärärahasta jäi käyttämättä 14,15 euroa.

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät kansanedustajien toimintamenojen, eduskuntaryhmien avustajatuen ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian osalta. Edustajien toimintamenojen ylityksen syynä oli edustajapalkkioiden nousu 1.5.2018 lukien – palkkioita koskevan päätöksentekojärjestelmän vuoksi niiden muutoksia ei voida ennakoida. Avustajatuen kulut nousivat kahden ryhmän siirryttyä ryhmäkansliamalliin ja tuen noustua 1.6.2018. Oikeusasiamiehen kansliassa nousivat ihmisoikeuskeskuksen henkilöstökulut. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät.